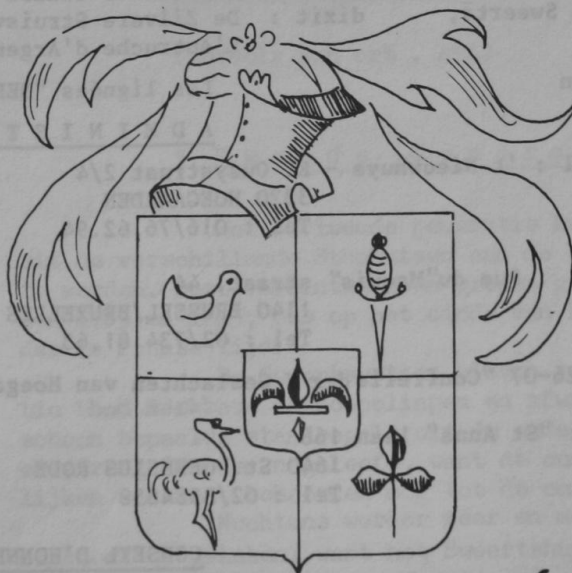

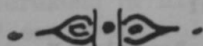
De V Geslachten van Hoegaarden

Trimestriële Uitgave

Bulletin Trimestriel

Ces V Lignages de Hougærde

't Nieuwhuys
Ernest Ourystraat 2.4
3320 Hoegaarden

Familie Schoon

CONFRERIE DER V GESLACHTEN

CONFRERIE DES V LIGNAGES

Stichting : 9.12.1741
Fondation

Rechthebbende geslachten

Servais Sweerts x Angeline Sweerts,
Hubert Sweerts x Barbe Van Osmael,
Charles Van Nerum x Barbe Sweerts,
Henri Hoebancx x Anne Sweerts,
Henri Struys x Elisabeth Sweerts,

Lignages ayants-droit

dixit : De Zwarte Merel - Le Merle Noir
dixit : Het Groene Klaverblad - Le Trefle Vert
dixit : De Gulden Lelie - Le Lys d'Or
dixit : Het Zilver Zwaard - Le Glaive d'Argent
dixit : De Zilveren Struisvogel
L'Autruche d'Argent

De "NEERHEM" stammen

Les lignées "NEERHEM"

B E H E E R

A D M I N I S T R A T I O N

Hoofdzetel - Siège social : 't Nieuwhuys - E. Ourystraat 2/4
3320 HOEGAARDEN
Tel : 016/76.62.94

Secret. & Redact. : Rue du "Maquis" straat, 44
1140 BRUSSEL/BRUXELLES
Tel : 02/734.81.63

Prk - CCP : n° 000-0895026-07 "Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden"

Verzending - Expédition : "St Anna" laan 168
1640 St. GENESIUS RODE
Tel : 02/3584858

ERERAAD

CONSEIL D'HONNEUR

Z.E.H. Henri PEETERS, Pastoor en Landdeken van het Concilie van Hoegaarden
+ Sieur J.M. LOWET-OURY, Président d'honneur et Administrateur-délégué de la "S.A.
Raffinerie et Sucreries du Grand-Pont-Hoegaerde"

Dhr. L. BORREMANS, Ere-Ambassadeur van ZM de Koning der Belgen

Dhr. Dr. J. VERBESSELT, Konservator aan de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis te Brussel

Eerw. Heer J. VANDER VELPEN, Pastoor te Bovenlo, Kessel-Lo

BESCHERMRAAD

COMITE DE PATRONAGE

College van Burgemeester en Schepenen van Hoegaarden

De Deken van Hoegaarden

Museum - 't Nieuwhuys" - "Stichting Julien Van Nerum" V.Z.W. Hoegaarden

Art. 495 : BEREKENDE HUWELIJKEN BIJ DE V GESLACHTEN

=====

(vervolg van art . 494)

5. T w e e d e G e n e r a t i e

Met de tweede generatie kwamen de kleinkinderen uit de verschillende Stamhuizen aan de beurt om uitgehuwelijkt te worden. Deze verbintenissen grepen grotendeels plaats tussen 1785 en 1815, dus op het einde van het Oud-Regiem en onder de Franse Tijd.

De Sweertswetten bleven geldig, maar de Revolutie had merkbare versoepelingen en afwijkingen ingevoerd, ofschoon bepaalde standregels uit de oude school heilig bleven en streng dienden nageleefd, want de ouderen die over de huwelijken waakten, behoorden nog tot de oude stempel.

Nochtans werder meer en meer naar "prestige en rijkdom" uitgekeken, want het Sweertshuys beleefde zijn laatste glorie. De Regentie werd ontroond en hun ster verbleekte. Bijgevolg moesten zij er alles op zetten, om zich terug aan de macht te brengen.

A. Bij de Merelgilde

Over volgende huwelijken is niet veel geweten. Waren zij berekend of niet, maar in elk geval speelden "geld en afkomst" een grote rol.

1) Dewilde x Michiels.

Marie Catherine Michiels uit Tienen (dochter van Henri Gabriel Michiels en Marie Lucie Sweerts, zie FS blz. 1481), huwde in 1785 met Mathieu de Wilde uit Tienen (zoon van Pierre Nicolas de Wilde en Anne Elisabeth Smets), stammend uit een zeer bemiddeld geslacht, dat te Tienen bij de "elite" gerekend werd.

2) Lowet x Van Herck

In 1791 trouwde Henri Lowet uit Overhespen (zoon van Henri Lowet en Marie Anne Sweerts, zie FS blz. 1481), met Julienne Van Herck uit St Truiden. Hij was Ontvanger van de Orde van Malta en zij de dochter van Godefroid Antoine Van Herck, "écoutête" van St Truiden van Marie Becaers. Dit zegt voldoende !

3) Michotte x Lowet

Anne Marguerite Lowet (zuster van vorige) trad in 1797 in het huwelijk met Jean Baptiste Michotte, die tot een rijke familie uit Hakendover behoorde.

4) De Hertoghe x Lowet

Marie Thérèse Lowet (zuster van vorige) ging in 1812 een burgerlijk huwelijk aan te Zout-Leeuw en trouwde vervolgens voor de kerk te Tienen, met Joseph Leonard de Hertoghe, zoon van Pierre Joseph de Hertoghe, Meier te Zout-Leeuw en Anne Hedwige Hollanders. Dus een verbintenis tussen notabele families.

5) Lowet x 't Serclaes

Het enige huwelijk uit de Merelstam, waarvan meerdere bijzonderheden zijn gekend, geschiedde te Wommersom in 1807, tussen Jean François Lowet uit Overhespen (broeder van vorige) en Marie Thérèse Françoise Ghislaine, Barones van 't Serclaes (dochter van Charles Ernest Henri Pepin, Baron van 't Serclaes, Norderwyck, Wommersom en Walsbergen en van Madeleine de Nachtegaal.

't Serclaes en Lowet (de Wotränge) waren in die tijd de rijkste en grootste families in die streek. Zij leefden op goede voet met elkaar en richtten gezamenlijke jachtpartijen in, waar ook andere leden uit de Geslachten van Hoegaarden op uitgenodigd werden. Deze jachtpartijen werden steeds besloten met een jachtmaal op het Kasteel te Walsbergen onder Wommersom.

Daar werd op zekere dag tussen deze beide families in 't geheim het bovenvermeld huwelijk geregeld, zonder dat de zoon Lowet en de jonge Barones hiervan op de hoogte waren. Franciscus Van Nerum uit Hoegaarden (zie FS blz. 183) werd als makelaar aangeduid, om zijn kleinkoosijn Lowet aan de mooie Barones te koppelen. De twee families waren op het huwelijk gesteld, want het zou hun wederzijdse blazoenen verheerlijken.

Bij de eerstvolgende jachtpartij trad Van Nerum als jachtmeester op. Het was toen begin November 1806. Hij verdeelde de jachtploegen en regelde het zo, dat Jean François Lowet en Marie Thérèse 't Serclaes zich samen op een afgezonderde plaats aan de boskant moesten opstellen, om het wild op te vangen, dat door de "trakkers" uit de bossen werd gedreven.

Veel wild werd hun kant uitgejaagd maar er werd geen enkel schot gehoord en wanneer de wildopjagers aan de boskant kwamen, troffen zij noch Lowet noch de Baronne aan, hetgeen een zekere ongerustheid verwekte. Toen zij echter na het vallen van de duisternis op het Kasteel van Walsbergen toekwamen, waar al de andere jagers reeds aan tafel hadden plaats genomen, trachtte Lowet blozend zich te verontschuldigen, door te verklaren dat zij verdwaald waren geraakt bij het achtervolgen van een hert.

"Een hert of een hart" vroeg de jachtmeester en enkele maanden later werd hun huwelijk ingezegend, namelijk op 29 april 1807, want hun eerste kind zou op 23 augustus van hetzelfde jaar ter wereld komen. Op de bruiloft, die op het kasteel doorging, schonk Franciscus Van Nerum aan de jongehuwden een opgewerkte heretekop.

B. Bij de Klavergilde

De Klaverstam volgde het voorbeeld van het Merelhuis en trachtte rijke huwelijken af te dwingen.

1) Paillet x Sweerts

In het jaar VII (1799) van de Franse Republiek trad de 19 jarige Marie Anne Sweerts (dochter van Brouwer Jean Henri Sweerts en Gertrude Van Osmael uit Zetrud-Lumay, zie FS blz. 1483) in het huwelijk met de 21 jarige Hubert Joseph Paillet uit Hemptinne. Hij was door zijn familie voorbestemd, om zich als rijke hereboer op de hoeve Crécourt te Pietrebais te gaan vestigen.

En het was Deken Jan Hubert Sweerts, Nombaarvader der Geslachten, die door de Samenzwering tegen de Franse overheersers, waarvan hij te Hoegaarden de ziel was, in kontakt stond met de Pastoor van Hemptinne, die het huwelijk in de hand werkte. Deze verbintenis was volledig op fortuin gebaseerd en mag als een "Conspiratiehuwelijk" worden beschouwd, want Paillet hield op Crécourt brigands verborgen.

2) Dumont x Sweerts

In 1813 trouwden op latere leeftijd, de 31 jarige Anne Catherine Sweerts (zuster van vorige) met de 41 jarige Joseph Dumont, brouwer te Rommerson. Uit speculatie om de wederzijdse fortuinen te verhogen, werd dit huwelijk geregeld in de kring van de Brouwersgilde en aangewakkerd door Brouwer Jacobus Van Nerum, toenmalige Hoofddeken van de Confrerie der V Geslachten, en boezemvriend van Dumont. Hij was tevens de kleinkozijn van Anne Catherine Sweerts

C. Bij de Leliegilde

Bij deze gilde berustte ook alles op het kiezen van "goede partijen", gekoppeld aan "prestige en geld". Zij zorgden er voor dat hun zonen vrouwen vonden van hun "rang en stand" en dat voor hun dochters mannen werden gekozen met "winstgevende beroepen" of "notabele functies". En zo kwamen volgende huwelijken tot stand.

1) Dewaëlheyms x Van Nerum

Barbe Van Nerum ° 1770 (oudste dochter v. van Meester-Brouwer Jacobus Van Nerum, eigenaar van het Nieuwhuys en van Catherine Van Autgaerden) huwde in 1793 met Jean Henri Dewaelheyms.

Het was Schepen Joannes Van Nerum, oom van Barbe en toenmalige Ouderdomsdeken der Gulden Lelie, die haar in de armen wierp van Dewaelheyms, omdat deze laatste gemeenteontvanger was te Hoegaarden. Ingevolge de revolutionaire troebelen was de Regentie in een wankelende toestand geraakt, zodat Dewaelheyms aan de Geslachten grote diensten zou kunnen bewijzen, eenmaal dat hij tot de Schepenfamilies zou behoren.

Doch Jacobus Van Nerum, (vader van Barbe), die rond die tijd onder invloed van zijn schoonbroeder de fransgezinde Notaris Jean Bapt. Van Autgaerden stond, leefde op geen al te goede voet met zijn broeder Joannes en schijnt zich aanvankelijk tegen hun huwelijk te hebben verzet, omdat zijn dochter "in het vlees had geleefd", want zij was zwanger voor het huwelijk.

Wegens dit voorval, dat Jacobus aan zijn broeder toeschreef, zou zij zelfs het ouderlijk huis hebben verlaten. Doch Deken Jan Hubert Sweerts regelde de zaak. Het geschil werd bijgelegd en de jonggehuwden gingen zich in 't Nieuwhuys vestigen (zie FS blz. 267).

2) Lintermans x Van Nerum

Barbe Van Nerum) 1768 (oudste dochter van Brouwer Franciscus Van Nerum en Catherine Lowet), trouwde in 1794 met haar kleinkoosijn Notaris Jean Henri Lintermans ° 1767 (zie FS blz. 368).

Hij was de oudste zoon van Notaris Renier Lintermans en Clara Hoebanx uit de Gilde van het Zilver Zwaard. Bijgevolg stonden zij alle twee uit de Schepenfamilies, zodat het niet uitgesloten is dat dit huwelijk aangewakkerd en voorafgaandelijk geregeld werd in de schoot van de Confrerieraad, waarin Joannes Van Nerum (ocht van Barbe) als Hoofddeken en Hubert Hoebanx (oom van Jean Henri) als Onderdeken zetelden. Deze verbintenis versterkte de Zwaard-Lelie Alliantie en hield de eigendommen in eigen geslachten.

3) Van Nerum x Sweerts

Het was een gewoonte geworden, dat nauwe bloedverwanten uit de Geslachten met elkaar in het huwelijk traden. Bijzonder bij de Gulden Lelie werd dit voor ogen gehouden. Verworven fortuinen moesten immers bijeen blijven en mochten in geen geval versnipperd worden.

Zo was de wens van de Hoofddeken Notaris Joannes Van Nerum, vader van Jean Henri Van Nerum ° 1765, die in 1797 zijn vader als brouwer opvolgde en in 't geheim trouwde met zijn kleinnicht Elisabeth Sweerts ° 1772 (dochter van Brouwer Servais Sweerts en Catherine Nijs).

Deze echtverbintenis die tijdens de Besloten Tijd gebeurde, werd in het geheim in de Cruysblock ingezegend door de ondergedoken Mombaarvader der Geslachten, Dekan Jan Hubert Sweerts (oom van de bruid en kleinkoosijn van de bruidegom).

Als vijanden van de Franse Republiek weigerden zij hun huwelijk te zien voltrekken door de Nieuwe Bewindsploeg, waarvan Notaris Jean Bapt. Van Autgaerden, aartsvijand van de vader van de bruidegom, aan het hoofd stond. Na de intreding van het Concordaat tussen Kerk en Staat, gingen zij in 1802 hun burgerhuwelijk aan (zie FS blz. 257).

4) Van Autgaerden x Van Nerum

Het derde huwelijk onder familieleden ging door in 1800 tussen Françoise Van Nerum ° 1771 (dochter van Jacobus Van Nerum en Catherine Van Autgaerden) en haar rechtstreekse kozijn Jean Baptiste Van Autgaerden, de jonge (zoon van Burgemeester Notaris Jean Bapt. Van Autgaerden, de oude). Hij was toen gemeentesekretaris en voorbestemd om eens zijn vader als Burgemeester van Hoegaarden op te volgen.

Door hem tot de Geslachten te betrekken, zouden de oude Schepenfamilies opnieuw aan de macht komen. De Conspiratie bouwde haar plan op en Françoise Van Nerum zou hiervoor worden ingezet.

Amper 10 maanden na de dood van haar eerste echtgenoot (Bernard de Hennin), werd het politiek berekend huwelijk reeds voltrokken, ondanks zij in de 2de graad met elkaar verwant waren. De vader van Jean Baptiste Van Autgaerden de jonge, was immers de broeder van Françoise's moeder (zie FS blz. 285).

Van een dispensatie uit Rome was in die benarde tijd geen sprake en bovendien moest er spoed worden gezet met het huwelijk, want de bruid was zwanger. Het Conspiratieplan was gelukt.

5) Evrard x Van Nerum

Thérèse Van Nerum ° 1780 (zuster van vorige) was als jongste dochter zowat het troetelkind van de ganse familie. Zij was de mooiste en groeide op tot een bekoorlijke jonge vrouw. Menige kandidaat had zij reeds afgewezen, want zij wist wat zij wilde.

Werkend als winkeljuffer bij haar broeder Charles in "La Grande Boutique" te Zetrud-Lumay, werd zij op zekere dag uitgenodigd op een bal, ingericht door de Graaf d'Astier op het kasteel te Lummen. Vele voor-
aanstaanden uit de streek waren op dit bal tegenwoordig, waaronder ook Pierre Evrard uit Geldenaken, die sinds 1801 apotheker was te Hoegaarden.

Hij was de zoon van Dokter Martin Joseph Evrard uit Geldenaken en van Marie Isabelle Jeanne Demid-
del uit Tienen (dochter van Notaris Frederic de Middel). Dus meer dan voldoende, inzake "stand en rang", om bij de Geslachten in te trouwen en opgenomen te worden. (zie FS blz. 321).

En het was haar broeder Charles Van Nerum, die hier als huwelijksmakelaar optrad ten voordele van zijn jongste dochter Thérèse. Zij verstond zich onmiddellijk goed met Apotheker Eyvart en zelfs zo goed dat zij in Oktober 1805 zwanger werd. Het is geen geheim dat de Van Nerum-dochter in deze zaken niet achterlijk waren.

Het huwelijk werd aldan vervroegd en groep plaats in Januari 1806. Hun eerste kind werd in Juli van datzelfde jaar geboren. De Graaf d'Astier schonk een doopgeschenkje met de woorden "La fertilité est un don des Dieux".

6) Van Nerum & Dumont

Jan Baptist Van Nerum ° 1782 (broeder van vorige), huwde in 1808 met Albertine Dumont uit Houtem. Men kan hier moeilijk spreken van een "berekend huwelijk" maar toch werd Jan Baptist voor feiten en voorwaarden gesteld.

Hij vrijde met de mooie Ida Piron, meid bij Coenegras. Maar zijn familie verzette zich hiertegen en zijn vader dreigde hem zelfs uit zijn testament te schrappen, want "een huwelijk met een dienstmeid" lag ver beneden de stand der Geslachten.

Jan Baptist die eens ~~vz~~ zijn vader als brouwer moest opvolgen en de grote brouwerij op de Vroente aan de Brug op zijn naam krijgen, had maar al te goed begrepen. Hij werd voor klare feiten gesteld en onderwierp zich gedwee aan de wil van zijn vader. Hij zag uit naar een andere vrouw.

Deze vond hij te Houtem in de persoon van Albertine Dumont ° 1787. Zij voldeed aan de gestelde "huwelijksvoorwaarden" der Geslachten. Zij was immers de dochter van de Kapelmeester van Houtem en stamde uit de zeer eerbare families Nijs, Van Osmael en Vandermolen. (zie FS blz. 323). Doch Jan Baptist had deze maal echter zijn voorzorgen genomen, want vier maanden na hun huwelijk schonk Albertine hem reeds een zoon, de latere Dokter Jean Bapt. Van Nerum.

7) Nijs x Van Nerum

In een tijdspanne van 15 jaren, greep in het Leliehuis voor de vierde maal, een huwelijk plaats onder nauwe bloedverwanten. Het betrof nu Catherine Van Nerum ° 1778 (zuster van vorige), met haar kleinkoosijn Servais Nijs ° 1778.

Dit huwelijk liep echter van geen leien dakje. Servais had met Catherine een kind verwekt, dat in 1808 geboren werd, maar de familie Nijs verzette zich tegen dit "schandehuwelijk" die de eerbaarheid en goede reputatie van hun geslacht aantastte. In de Gulden Lelie werd er anders over geoordeeld. Nijs was brouwer en Catherine was een brouwersdochter, zodat hun toekomst zou verzekerd zijn.

Het werd een oneindig "een en weer gepallaber" waarin Nijs de fout op Van Nerum, en Van Nerum de fout op Nijs wierp. Maar uiteindelijk trad de familie Dumont als bemiddelaarster op, om het geschil te regelen en de verzoening te brengen, ofschoon deze laatste nooit ten volle werd bereikt. In 1809 ging het huwelijk nochtens door en kon het kind wettelijk worden gemaakt. (zie FS blz. 303)

Om de ineenstrengeling der bloedhuwelijken te verduidelijken, volgt hier een schets van verwantschap.

Jacques Nijs x 1733 Francisca Van Osmael (1)		
Jacq. Ant. Nijs x 1776 A. Marie Dumont (2)	Anne Cath. Nijs x 1766 Servais Sweerts (3)	Lambertine Nijs x 1779 J.Bt. Dumont (4)
Servais Nijs x 1809 Cath. Van Nerum (5)	Elisabeth Sweerts x 1797 & 1802 Jean Henri Van Nerum (6)	Albertine Dumont x 1808 J.Bt. Van Nerum (5)

-
- (1) dochter van Vincent Van Osmael en Gertrude Vandermolten
 - (2) dochter van J.Bt. Dumont en Deodata Vandermolten
 - (3) zoon van Hubertus Sweerts en Earbe Van Osmael (dochter van Vincent Van Osmael en Gertrude Vandermolten), zodat de moeder van Servais Sweerts, de zuster was van zijn schoonmoeder.
 - (4) Kapelmeester, zoon van Jean Henri Dumont en Anne Marg. Van Osmael, zodat hij rechtstreeks koosijn was met zijn schoon-zuster Anne Marie Dumont.
 - (5) broeder en zus, kinderen van Jacobus Van Nerum en Cath. Van Autgaerden
 - (6) zoon van Joannes Van Nerum en koosijn van Cath. en Jean Bapt. Van Nerum.

8) De Zangré x Van Nerum

Dorothee Van Nerum was in 1808 weduwe geworden van de oud-Griffier Ant. Balh. Sweerts uit het Arendsnest (zie FS blz. 1482). Zij was de zuster van Dokter Henri Van Nerum, Burgemeester van Hoegaarden van 1808 tot 1812. Deze laatste had als gemeentesekretaris Philippe Joseph De Zangré aangeworven, die uit Leuven afkomstig was maar op het Kasteel van Lummen woonde bij de Graaf d'Astier.

Van Nerum was een specialist-koppelaar en had zich tot doel gesteld De Zangré tot de Geslachten te betrekken door hem met zijn zuster te laten huwen. Hij gebruikte geen omwegen en ging recht op zijn doel af. Aan De Zangré beloofde hij het Burgemeesterschap van Hoegaarden, zodra zijn mandaat zou verstreken zijn en stelde hem slecht een enkele voorwaarde, "zijn zuster Dorothee huwen".

Vervolgens riep hij zijn zuster en beloofde van haar de "eerste dame" van Hoegaarden te maken, op voorwaarde dat zij Philippe De Zangré als echtgenoot wilde aanvaarden.

Dorothee die de weduwe was van de eens meest vooraanstaande man te Hoegaarden, namelijk de oud-Griffier Sweerts, droomde van roem en prestige en aanvaardde onmiddellijk; maar De Zangré die 15 jaar jonger was dan Dorothee vroeg bekenkingstijd.

Burgemeester Van Nerum beraamde alsdan een nieuw plan en stelde De Zangré voor "volgende feit" Dorothee trouwen en eigenaar worden van het Arendsnest met de vele bunders land".

De Zangré o 1778 en zoon van renteniers gaf zijn goedkeuring. Het huwelijk werd in 1810 voltrokken. De Geslachten hadden hun doel bereikt. In 1812 volgde De Zangré zijn schoonbroeder Dr. Van Nerum als Burgemeester van Hoegaarden op en werd eigenaar van het Arendsnest. Fortuin en prestige hadden overwonnen, maar de oude Schepenfamilies waren terug aan de macht gekomen. (zie FS blz. 236).

9) Van Nerum x Aerts van Billichout

François Van Nerum ° 1785 was de jongste zoon van Jacobus Van Nerum en Catherine Van Autgaerden en trad in 1815 in het huwelijk met Catharina Aerts van Billichout ° 1787.

Het was geen berekend huwelijk maar wel een wedding. (zie FS blz. 349 tot en met 367).

Servais Coenegras had met François Van Nerum een wedding aangegaan om het eerst getrouwd te zijn en om het eerst een kind te hebben. De twee jonge vrouwen die hiervoor in aanmerking kwamen, waren de twee mooiste meisjes uit **Dorbéck** en Breisem, namelijk de kleinnichtjes Cath. Meugens en Cath. Aerts. Deze dubbele wedding gebeurde op Kuntich-kermis, waar de meisjes arm en arm op wandel waren.

De Hoegaardiërs zetten hun offensief in met als gevolg dat Coenegras de wedding won, hij trouwde eerst, maar Van Nerum had het eerst een kind, want 7 maanden voor haar huwelijk was Catharina Aerts reeds zwanger. (de zonen uit het Leliehuis moesten voor hun zusters niet onderdoen, op gebied van snelle liefde).

Het huwelijk van François bracht bij de Geslachten geen moeilijkheden teweeg; gezien Catharina afstamde uit de Vrije Pachtters van 't Hof tot Billichout, gelegen te Breissem onder Kuntich en behorend tot de Benediktijner-Abdij van St Cornelius te Inde bij Aken in Duitsland. Hierdoor beleed de familie Aerts een zekere kultus, die volledig overeenstemde met deze der Geslachten van Hoegaerden.

10) Van Nerum x Van Autgaerden

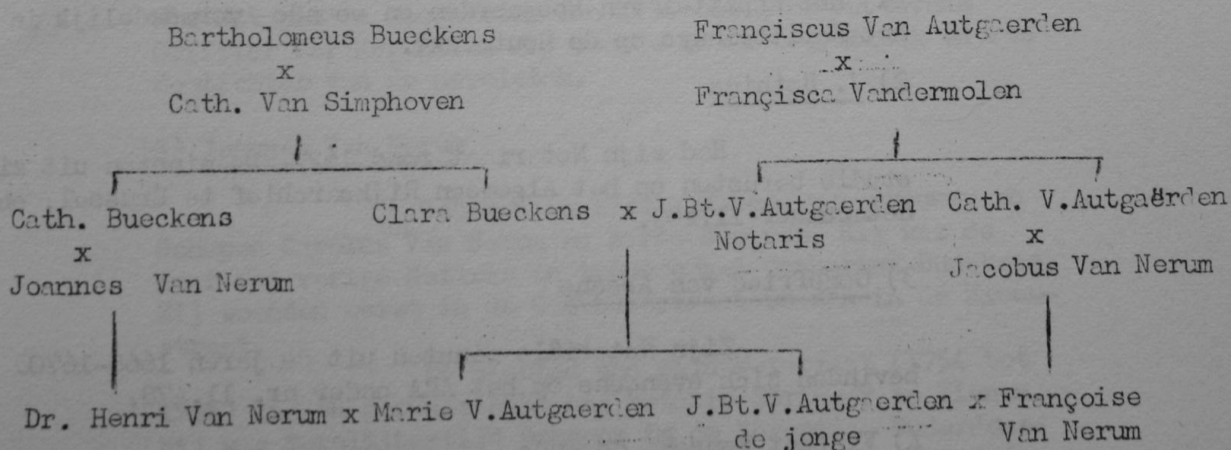
Een laatste en laattijdig bloedhuwelijk geschiedde in 1830 tussen Dokter Henri Van Nerum, oud-burgemeester van Hoegaerden en Hoofddeken der V Geslachten. (Hij was de zoon van Notaris en Oud-Schepen Joannes Van Nerum en Catherine Bueckens, zie FS blz. 1484), met zijn rechtstreekse nicht Marie Van Autgaerden. (Zij was de dochter van de revolutionaire Notaris Jan Bapt. Van Autgaerden, Agent National onder het Frans bewind en van Clara Bueckens, zuster van Henri's moeder).

Hij was 69 jaar oud toen hij trouwde en zijn vrouw 47 (zie FS blz. 202). Het was niets anders dan een berekend geldhuwelijk onder nauwe bloedverwanten, uitgelokt door de familie Van Autgaerden, om de twee grootste fortuinen samen te brengen.

Bij de Gulden Lelie en voornamelijk in de stamvertakking van Jacobus Van Nerum, viel dit huwelijk in geen goede aarde. Het lokte zelfs onrechtstreeks bepaalde gilde- en familietwisten uit, waarin Dr. Jean Baptiste Van Nerum (kleinzoon van Jacobus Van Nerum) een niet geringe rol speelde.

Doch Henri Van Nerum stoorde zich bitter weinig aan dit alles. Hij was de Hoofddeken der Geslachten en heer en meester in zijn stam. Zij bleven kinderloos, maar waren de grootste en rijkste grondbezitters van Hoegaarden.

Ook hier, om het drievoudig verwantschap tussen de families Van Nerum en Van Autgaerden, klaarder aan te duiden, geven wij hieronder een genealogische schets.

PS : Noteer verder nog dat Joannes en Jacobus Van Nerum gebroeders waren, zonen van Carolus Van Nerum en Barbe Sweerts

en dat de Catherine Van Simphoven en Franciscus Van Autgaerden, beide kleinkinderen waren van Mathieu Van Simphoven, zodat ook Notaris Van Autgaerden kleinkoos was van zijn vrouw Clara Bueckens.

Art. 496 : HET HOEGAARDS NOTARIAAT

=====

Hoegaarden heeft vele Notarissen gehad, waarvan er verschillende tot de V Geslachten behoorden, of er mede verwant waren.

Zij werden als de geleerste mannen uit het dorp beschouwd en stonden in groot aanzien. Vaak werden zij ook tot de politiek betrokken.

Wij hebben getracht om iets meer te vernemen over het gedane studies, de toegangsvoorwaarden om het beroep te mogen uitvoeren, hun benoeming enz...

Hiervoor hebben wij ons tot de Koninklijke Federatie van de Belgische Notarissen gericht, maar helaas...., over de periode vóór de Franse Revolutie is zeer weinig geweten. Wij zullen ons dan ook beperken tot de publikatie van het antwoord, ons toegestuurd door de Secretaris-Generaal van deze Federatie. Maar vooreerst willen wij toch de lijst weergeven van de 22 bekende Hoegaardse Notarissen.

1) Walterus van Belloen (of Bouloing)

Notaris rond 1540. Was Kanunnik-Plebaan (Pastoor) bij het Kapittel van Hoegaarden en woonde ~~vermoedelijk~~ in het Kapittelhuys op de Houtmarkt.

2) J. Rethius

Had zijn Notariaat rond 1627. De minuten uit zijn studie berusten op het Algemeen Rijksarchief te Brussel, onder het nummer 11.209.

3) Godefried van Assche

Zijn Notariële minuten uit de jaren 1668-1670 bevinden zich eveneens op het ARA onder nr. 11.478.

4) Vincent Renson, de oude

Hij was de zoon van Gilles Renson en Marie Bonjan en huwde in 1640 met Clara Ralcs (Ralis of Rales). Was Notaris tot ca. 1660 en overleed in 1668. Uit hem stamde leden die later tot de Geslachten zouden behoren.

5) Vincent Renson, de jonge

Geboren in 1649 als zoon van vorige.
Volgde zijn vader als Notaris op te Hoegaarden rond
1660 en vervolgens te Tienen. Huwde Catherine Smets
en na diens dood met Anne Van Osmael uit Outgaarden.
Zijn minuten liggen op het ARA onder de nrs. 11.196 en
11.197 voor de jaren 1671 tot 1683 en onder de nrs.
11.198 tot 11.208 voor de periode van 1684 tot 1706.

6) Jean François Sweerts

Stelde verschillende akten en dokumenten
op voor de V Geslachten, waaronder de stichtingsoorkonde
der Confrerie in 1741.
Zijn minuten voor de jaren 1735 tot 1760 worden bewaard
ter studie van Notaris Springer te Tienen.
Hij was nauw verwant met de Sweertstak uit Hoegaarden.

7) Servaes Sweerts

Geboren in 1713 en gestorven in 1779.
Was de zoon van Schepen en Brouwer Servatius Sweerts en
Catharina Peeters. Hij huwde met Angelina Sweerts en ver-
volgens met Anna Van Osmael.
Was Notaris te Hoegaarden van 1736 tot 1767 en tevens
Griffier der Regentie. Hij woonde in de Cruysblock en was
de stichter van de Merelstam.

8) Joannes Van Nerum

Geboren in 1732 als zoon van Brouwer en
Schepen Carolus Van Nerum en Barbe Sweerts. Hij was de
neef van vorige Notaris en trouwde met Catharina Bueckens.
Zij woonden eerst in de Gasthuisstraat en dan in de Nieuw-
straat.

De minuten van zijn Notariaat (1754 tot
1796) liggen gerangschikt bij Notaris Springer te Tienen.
Hij was tegelijkertijd Schepen in de Regentie, Ouderdoms-
deken van de Gulden Lelie en Hoofddeken van de Confrerie
der V Geslachten. Hij stierf in 1797.

9) G. Nijs

Waarschijnlijk Guillaume Nijs ° 1725 als
zoon van Paul Jacques Nijs en Marie Thérèse Nijs. Hij
was de neef van Henri Van Nerum uit Tienen, broeder van
Carolus uit Hoegaarden.

Notaris te Outgaarden en tevens griffier
te Lummen. De minuten van zijn studie uit de jaren 1752
tot 1792 berusten op het ARA onder de nrs. 11.997 tot
12.004.

10) Renier Joseph Lintermans

Was gehuwd met Clara Catharina Hoebanex uit de stam van het Zilver Zwaard. Notaris te Hoegaarden ~~op de~~ *nouveauté of de* ~~plaats~~ *boek v.d. Notaris van* van ca. 1760 tot aan zijn dood in 1791. Behoorde door zijn huwelijk tot de Geslachten.

11) Jean Henri Lintermans

° 1767 en + 1850. Volgde zijn vader als Notaris op en trouwde met Barbe Van Nerum uit de Leliegilde. Werd in 1799 municipaal agent en verzekerde lange jaren het Ouderdomsdekenschap der Zwaardgilde en het Hoofddekenschap bij de Confrerie. Hij woonde in een vleugel van 't Nieuwhuys (huidig meubelsalon Emmanuel) *en vanaf 1804 in het huis genaamd Klove,* *op de hoek v.d. Nieuwstraat op de Waterkant.* De notariële stukken van 1760 tot 1796 uit de studie van vader en zoon Lintermans, worden veilig bewaard door Notaris Springer te Tienen.

12) Jean Bapt. Hubens

Vermoedelijk ° 1734 als zoon van Lambert Hubens en Marie Heusdens. Was Notaris te Hoegaarden en later ook Greffier onder het Nieuw Bewind. Hij was een aanhanger van de nieuwe gedachte en stelde in 1789 de petitie der volksraadpleging op voor de revolutionaire leiders, die te Hoegaarden de oude Regentie ontroonden. Zijn minuten bevinden zich op het ARA onder de nrs. 9.391 tot 9.394 en 11.978 tot 11.996 (periode van 1761 tot 1800)

13) Jean Bapt. Van Autgaerden

° 1747 als zoon van Brouwer Franciscus Van Autgaerden en Francisca Vandermolen. Hij huwde met Clara Bueckens en werd hierdoor de schoonbroeder van Notaris Joannes Van Nerum, die hij zou weten te ontronen. Woonde op de Vroente in de huidige hoeve Lebegge.

Als leider van de revolutionaire bewindsploeg, lokte hij in 1789 de opstand uit en werd bij de komst der Fransen, tot Nationaal Agent uitgeroepen. Hij voerde een verbitterde strijd tegen het Oud Regiem en de Regenten.

De minuten van zijn studie berusten enerzijds bij Notaris Springer te Tienen (voor de jaren 1774 - 1804) en anderzijds op het ARA onder de nrs. 9.391 tot 9.394 (voor de jaren IV - VII uit de Franse Tijd). Zij steken in het zelfde bundel als deze van Notaris Hubens en geven stof voor de heenkundigen.

Uit Jean Bapt. Van Autgaerden sproten latere nakomelingen die zich bij de Geslachten inwerkten. Het getal 13 in de volgorde van de lijst der Notarissen uit Hoegaarden, is een louter toeval.

14) J.R. Hennin

Stond aan de zijde van de Regenten en was in 1795 tegenwoordig in het Arendsnest, bij de verzegelijg van het Greffie-archief der Gemeente. Voor de jaren 1780 tot 1796 liggen zijn notariële stukken te Tienen ter studie van Notaris Springer. Zij onthullen heel wat onbekende gebeurtenissen. Was ver verwant met de Geslachten.

15) Jean François Leonard Schepers

Geboren in 1760 als zoon van Jean François Schepers en Anne Van Osmael en kleinzoon van Guillaume Schepers en Lucia Van Nerum (zuster van Schepen Carolus Van Nerum).

Hij was de broeder van de laatste Meier uit de Oude Regentie. Zijn minuten (1785 tot 1796) bevinden zich bij Not. Springer.

16) Henri Joseph Lebegge

Geboren in 1753 als zoon van Gerard Lebegge en Maria Bourguignon. Was Notaris te Lummen. De minuten uit zijn studie (1786 tot 1795) berusten op het ARA onder de nrs. 19.494 tot 19.500.

17) Henri Putzeys

Met hem ving een dynastie van Notarissen aan, die het beroep gedurende vijf generaties in eigen familie wisten te houden.

Hij werd geboren in 1768 als zoon van Dokter Trudo Balthazar Putzeys en Marie Catherine Van Diest. Huwde met Marie Demanet uit Leuven.

Zijn minuten gaude van de jaren IV tot VII uit de Franse Tijd liggen op het ARA onder de nrs; Sub 9.391 tot 9.394 en deze van 1806 tot 1840 bij zijn dood worden be- waard bij Not. Springer.

18) Louis Alexander Putzeys

Zoon van vorige, geboren 1814 en gestorven in 1881. Was gehuwd met Rosalie Dumont uit de Klaverstam. Volgde in 1840 zijn vader als Notaris op en werd later liberaal Burgemeester van Hoegaarden. Hij lag ook aan de basis van de oprichting der Harmonie, was Bevelhebber van de Burgerwacht en was medestichter van de eerste suikerfabriek van Hoegaarden. De minuten uit zijn studie (1840 - 1881) bevinden zich bij Notaris Springer en zijn zeer omvangrijk.

19) Arthur Putzeys

Zoon van vorige, geboren 1849 en + 1906. Volgde zijn vader op en was tevens van 1897 tot 1906 Burgemeester te Hoegaarden. Hij trouwde met Valentine Vranckx uit Kuntich. Door zijn moeder behoorde hij tot de Geslachten.

Zijn minuten (1881 - 1906) liggen eveneens bij Not. Springer. Hij woonde in de Koffiestraat, benaming die later omgevormd werd in Arthur Putzeysstraat.

20) Leonce Heuninckx

Geboren in 1881 en + 1961. Was gehuwd met Marie Putzeys, dochter van vorige Notaris, wiens studie hij in 1906 overnam. Woonde in de E. Ourystraat. Zijn studie ging over op zijn zoon Ernest. Hij behoorde door zijn huwelijk tot de V Geslachten.

21) Ernest Heuninckx

Zoon van vorige, geboren 1912. Hij bleef ongehuwd en volgde zijn vader als Notaris op. Woont heden nog in der ouderlijk huis in de Ernest Ourystraat. Hij is lid der Confrerie van de V Geslachten. Met hem werd de Notaris-dynastie Putzeys besloten.

22) Philippe Adriaens

Geboren te Ninove in 1947. In 1978 nam hij de studie over van Notaris Ernest Heuninckx. Hij is de enige en huidige Notaris te Hoegaarden, maar wordt nog krachtig bijgestaan door de op rust gestelde Notaris Ernest Heuninckx.

FÉDÉRATION ROYALE
DES NOTAIRES DE BELGIQUE

KONINKLIJKE FEDERATIE
VAN BELGISCHE NOTARISSEN

am/iva

1000 Brussel, 10 april 1981.
Bergstraat, 30-32.

De Heer JOSEPH MARCEL
Koningin Astridstraat 52

3320

HOEGAARDEN

Mijnheer,

Voor zover Uw vraag betrekking heeft op de periode na de Franse revolutie is het nog mogelijk na te gaan welke opleiding vereist was om notaris te worden. Het notariaat werd georganiseerd door de wet van 25 ventôse jaar IX, dit wil zeggen 16 maart 1803. Deze wet is thans nog de organieke wet van het notariaat. Wel zijn inmiddels de vereisten om notaris te worden heel wat strenger en ingewikkelder geworden. In de opvatting van de wetgever van 1803 volstond het dat de kandidaat aan de tuchtkamer van het arrondissement waar hij zijn beroep wenste uit te oefenen een "certificat de moralité et de capacité" aanvraag. Dit certificaat volstond om benoemd te worden. Er waren natuurlijk ook nog andere vereisten zoals de nationaliteitsvereiste, leeftijd, alsook de verplichting om gedurende drie jaar stage te doen. Men kon dus in principe notaris worden zonder enige bijzondere wetenschappelijke opleiding. De kandidaat werd verondersteld zijn kennis verworven te hebben door de stage. De beoordeling van de kennis werd overgelaten aan de plaatselijke tuchtkamer ter gelegenheid van de aflevering van het reeds genoemde certificaat. Het is ons niet bekend of in praktijk het certificaat afgeleverd werd na een grondig examen. Een echte opleiding voor notarissen werd voor de eerste maal georganiseerd door de wet van 1 mei 1857 waarbij het certificaat werd afgeschaft en een diploma van kandidaat-notaris werd ingevoerd. Dit diploma kon men bekomen na de studie van één jaar aan een universiteit die een school voor notariaat had ingericht. Ter informatie delen wij U mede dat men thans eerst een opleiding moet volgen aan de universiteit om te komen tot een diploma van licentiaat in de rechten (vijf jaar) en vervolgens een diploma van licentiaat in het notariaat dient te behalen (één jaar). Na deze studie van zes jaar dient men bovendien ook nog drie jaar stage te doen alvorens men in aanmerking komt om benoemd te worden. Over de toegang tot het beroep voor de periode vóór 1803 beschikken wij over geen gegevens welke ons toelaten een grondig advies te verlenen. Voor zover wij dit kunnen nagaan was er voor de Franse revolutie onder het Oostenrijks bewind de vereiste van een examen en de benoeming door de vorst of zijn vertegenwoordiger hier ten lande. Sedert 1772 was het bovendien vereist dat de kandidaat bewees gedurende tien jaar praktijk te hebben geleerd bij een rechtsdienaar.

.../...

Er is blijkbaar niet uitdrukkelijk sprake van een stage bij een notaris. Hoe de examens werden afgenomen is evenwel aan de hand van documentatie waarover wij beschikken niet duidelijk op te maken. Wel is bekend dat de wetenschappelijke kwaliteit van de notarissen destijds zeer laag lag in verhouding met andere juridische beroepen. Dit laat toe te veronderstellen dat aan de vereiste van examen niet al te veel aandacht geschonken werd en het examen inhoudelijk alleszins geen grote betekenis had.

De functie van een notaris heeft vanaf 1803 alleszins duidelijk te maken met het opstellen van verkoopakten en de vereffening en verdeling van nalatenschappen. Ook het huwelijkscontract, het testament en de schenking behoorden tot de bevoegdheid van de notaris. Hetzelfde gold blijkbaar onder het Oostenrijkse bewind en in de periode tussen het Oostenrijkse bewind en de ventôse-wet van 1803.

Inhoudelijk was de functie sterk verschillend van de huidige functie van een notaris. De rol van de notaris beperkte zich meestal louter tot het authenticeren van overeenkomsten. Wanneer de overeenkomst voor een notaris werd opgesteld was hij bekleed met openbaar gezag en uitvoerbaar. Voor sommige overeenkomsten zoals overdracht van onroerende goederen was de tussenkomst van de notaris verplicht. Tot bij de Franse revolutie werden verzekeringscontracten in verband met schepen of scheepsladingen eveneens bij notarissen opgesteld. Dit is verdwenen na de Franse revolutie. Er zijn wellicht ook nog andere domeinen waar grote verschillen met de huidige tijd opduiken. Het grootste verschil is evenwel gelegen in de rol van de notaris bij het opstellen zelf van het contract. Waar vroeger de inhoud van het contract aan de partijen werd overgelaten, speelt de notaris thans een zeer actieve rol bij de formulering van de overeenkomst en vooral bij de voorlichting van de partijen omtrent de draagwijdte van de overeenkomst. Het zou ons te ver leiden hierop verder in te gaan en wij hopen dat U aan bovenstaande gegevens toch reeds voldoende hebt omtrent het notariaat op het einde van de achttiende en in het begin van de negentiende eeuw.

Met de meeste hoogachting,

De Secretaris-Generaal,

A. VANPETEGHEM,
Notaris te Mervelbeke.

Confrerie der V Geslachten
van Hoegaarden

Confrérie des V lignées
de Hoegaerde

DE SWEERTSFAMILIE TREURT

Op 31 Januari 1981 ontviel ons José FOBe, stamboomkundige, trouwe medewerker en lid van de V Geslachten. Hij stamde uit de Merelgilde en voelde zich fier gesproten te zijn uit de Oud-Griffier Servaes Sweerts. Hij was Notaris en woonde Heyveldstr. 305 te St Amandsberg bij Gent.

Voor zijn afstamming zie Familieschoon blz. 855.

Hij werd geboren in 1906.

Aan zijn weduwe bieden wij onze oprechte deelneming aan.

Ook de gilde van de Groene Klaver bleef niet gespaard, want op 20 september 1981 overleed Clement Sweerts in de ouderdom van 62 jaar. Hij was oudstrijder 40/45 en woonde te Nerm in de Valleistraat.

Amper een maand later, namelijk op 26 Okt. stierf ook zijn weduwe Maria Zienebergh, in de ouderdom van 58 jaar.

Voor hun afstamming zie Familieschoon blz. 873.

De Confrerie stuurt zij haar oprechte gevoelens van deelneming aan deze beproefd e familie.

SCHENKING AAN DE GESLACHTEN

De heer en Mevrouw Mittoul-Steenwinckel uit Tienen, schonken aan de Confrerie der V Geslachten een oud boek van 1733 getiteld : "De Historie van het oudt en Nieuw testamen".

Het boek heeft toebehoord aan Josephus Joannes Schollaers uit Schendelbeke bij Geeraardsbergen en werd door de heer Mittoul gevonden op een stortplaats te Kraainem in 1962.

Dit boek dat een grote waarde heeft, werd op verlangen van Mevrouw Mittoul, die uit Hoegaarden afkomstig uit, uit eerbied aan de V Geslachten geschonken.

Hiervoor onze oprechte en innige dank.

GEHEIME RAAD KWAM SAMEN

Voor de eerste maal sedert de heroprichting van de Confrerie der V Geslachten, kwam de Raad der Ouderen in geheime zitting bijeen. Deze beraadslaging blijft vertrouwelijk. Laat ons hopen dat zij haar vruchten zal afwerpen.

JAARLIJKS ST NIKLAASFEST BIJ DE GESLACHTEN

Op Zaterdag 5 December komt St Niklaas naar Hoegaarden. Ziehier het programma van zijn hoog bezoek.

Te 15 uur wordt hij ontvangen in het Rusthuis (familiestichting Vandertaalen-Van Nerum), waar Hij de ouderlingen en de Zusters zal weten te vertroetelen.

Te 17 uur komt De goede Sint in het Museum (Gildehuis der Geslachten) aan, om er allerlei geschenkjes te brengen voor de kinderen uit de Geslachten, die nog geen 10 jaar zijn geworden. De kinderen doen best een briefje te schrijven naar St Niklaas, om te zeggen wat zij graag zouden willen ontvangen. Deze brieven kunnen gepost worden bij of telefoneren naar :

- Mevr. Veroeveren, A. Putzeysstraat 1 te Hoegaarden (tel. 016/766864) of
- Mevr. Van Nerum, Ziekelingenstraat 7 te Korbeek Lo, 3000 Leuven (tel. 016/250940)

Op 15 November ten laatste, moet Sint Niklaas alles weten.

VIERINGSDAG DER GESLACHTEN

Op 7 November gaat een grote Vieringsdag door, gehouden door de Confrerie der V Geslachten, uit eerbied voor de voorouders die 150 jaar geleden aan Hoegaarden een Pastorij schonken. Die dag zal ook de 20 j. Gilde- en 10 j. Confrerie heropleving worden gevierd. Zie voor dit alles bijgevoegde uitnodiging.